

at der er udarbejdet og trykt et juridisk Indlæg. Det har lettet den ærede Minister Sagen, men det er dog ikke Andet end et bestilt Indlæg for deres egen Sag, set fra deres egen Side. Den ærede Minister benegtede, at disse Midler vare Statsmidler, men naar den ærede Minister vil benegte, at de ere Statsmidler, hvorledes have da alle Konger lige fra Stiftelsernes Oprettelse, dels de absolute, dels de konstitutionelle, kunnet skaffe og valte med dem, aldeles som de have fundet for godt, og ladet det bekræfte fra 1849 af paa konstitutionel Maade ved en ansvarlig Ministers Underkrift. Jeg gaar ud fra, at naar det ikke var Statsmidler, var det det største Overgreb, der kunde tænkes, fra vedkommende Kongers og Regjerings Side. Thi lader os tænke os, at Kongerne havde handlet saaledes med private Stiftelser; vilde det da ikke have været det allerførste Overgreb? Sagen er den, at ved andre Stiftelser, som maa anerkendes for at være private Stiftelser, maa Bestyrelserne holde sig ligesvem til de fundatsmæssige Bestemmelser; der staaer det ikke i Regjerings Magt efter eget Forgodtbestiende at forandre de fundatsmæssige Bestemmelser. Og naar det er sket i saa kempemæssig, saa kolossal en Grad som her, viser det netop, at alle Regjeringer have betragtet Midlerne som Statsmidler, ellers vilde det have været uberettiget at behandle dem paa denne Maade. Den ærede Minister sagde, at det havde været disse Kongers Hensigt og Villie, at disse Stiftelser, som vare oprettede til Fordel for visse Personer, skulde være gjældende til evig Tid, „zu ewigen Zeiten“. Men Kongeloven, som ogsaa proklamerede sig som gjældende „zu ewigen Zeiten“, — rigtignok paa Dansk, thi den var skreven af Griffenfeld — vide vi er forbi. Det er mærkværdigt at høre en Minister i 1873 tale om, at det skal gjælde til evig Tid; hvad der staaer i et Par Aarhundrede gamle Dokumenter skulde gjælde til evige Tider! thi disse evige Tider ere forbi for alle Ting, og de komme ikke igen. Det nytter ikke, at der her staaer „zu ewigen Zeiten“, thi Kongerne have jo efterhaanden, ja endog saa meget hurtigt efter, at disse Ord „zu ewigen Zeiten“, stod der, omdannet disse Stiftelser saaledes, at dersom Stifterne nu rejste sig og saa paa dem, vilde de ikke kunne gjenkjennde dem, og de vilde aabenbart ikke erkjende, at det var saadanne Stiftelser, som de havde tænkt paa. Men den høitærede Minister kom til en Bewisførelse, som netop forekommer mig at kunne anvendes fra Kommissionens Flertals Side imod den høitærede Minister;

idet han nemlig som Bevis for sin Mening anførte, at de følgende Konger havde ladet disse Fundatser bestaa. Ja, men dette beviser jo netop, at de kunde have ladet være at lade dem bestaa. Vi paaftaa jo netop, at de ikke kunne bestaa længere under en ny Konge, end den nye Konge vilde lade dem bestaa, og dette, at det hos enhver ny Konge har været nødvendigt at faae Bekræftelse paa, at de bestode, har netop for os været et Bevis for, at Donationen ikke kunde gjælde „zu ewigen Zeiten“. Ja, de vilde ikke en Gang for en Del Aar, maasse ikke for 50 Aar have været gjældende, naar ikke den til enhver Tid regjerende Konge vilde have ladet dem gjælde. Jeg nævner altsaa dette ligesvem som et Bevis for os imod den høitærede Minister; thi det er jo klart, at, hvad der — som nu i dette Tilfælde — beror paa en Regjerings Bevilling, paa en Konges Stadfæstelse og Villie, det bestaar ikke længere, naar hans Villie er den ikke at ville bekræfte det; saa er det borte. Dersom de følgende Konger havde jagt: Det skal anvendes paa en ganske anden Maade og til ganske andre Dømed; med hele denne Formue vilde vi betale vor hele Krigsførelse, saa vilde de have havt fuldstændig Ret hertil overfor disse Stiftelser; men en saadan Ret vilde de ikke have havt overfor private Stiftelser. Naar altsaa Kongerne have erklæret, at det fremdeles skal være og forblive ved disse Donationer, saa viser dette, at det har været nødvendigt at faae saadanne Erklæringer fra den til enhver Tid regjerende Konge. Efter at den høitærede Minister var kommen saa langt, gif han over til at omtale saadanne Forudsætninger fra Kommissionens Flertals Side, hvortil han ikke vil kunne finde den mindste Berettigelse i Flertallets Indberetning eller i nogenformhelt anden Udtalelse, som er kommen frem fra Flertallets Side. Den høitærede Minister gif nemlig ud fra, at man vilde omstyrte det Bestaaende. Dette er jo en kolossal Misforstaaelse, som jeg slet ikke veed, hvorfra den høitærede Minister har faaet, men han ansaa den for saa stærk og saa berettiget, at han i Størstedelen af sit Foredrag netop opholdt sig ved, hvad han mente at kunne slutte af den Betragtning, at Flertallet vilde omstyrte det Bestaaende, ligesom han ogsaa rullede flere andre fantastiske Billeder op for os, som denne Sag ikke giver den fjerneste Anledning til. Naar Flertallet i Kommissionen har gjort det klart, og det er jo dette, hvormed vi slutte vor Indstilling: „at Reglen i Grundlovens § 2, at den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening, berettiger Rigsdagen til fremtidig at deltage i de